

ným úkonem. Nezavdává se jím podnět ke zjišťování, zda manželské společenství bylo obnoveno, rozvod byl odčiněn a manželství obnoveno, nýbrž oznamuje prostě soudu, by to bylo příslušnými úřady vedeno v patrnosti, že manželské společenství bylo obnoveno. Pro použití předpisů o sporném řízení není tu důvodu. Dovolací rekurs jest tudíž přípustný, není však opodstatněn. Jak bylo vyloženo v plenárním rozhodnutí čis. 7622 sb. n. s., jest předpis § 110 obč. zák., že opětné spojení manželů soudem rozvedených musí býti oznámeno soudu, předpisem jen pořádkovým, právní skutečností zrušující rozvod jest obnova manželského společenství, nikoliv toto oznámení. Jestliže oznámení učinili souhlasně oba manželé, neb sice jen jeden manžel, ale druhý manžel potvrdil jeho pravdivost, jest ovšem oznámení plným důkazem o obnově manželského společenství, a tím i o odčinění rozvodu souhlasnou vůlí stran a hodí se k tomu, by soud je vzal na vědomí a potřebné zařídil. Není-li mezi manžely souhlasu, zda manželské společenství bylo obnoveno, jest ponechatí manželům, po případě i jiným účastníkům — srovnej dv. dekret ze dne 15. června 1833 čis. 39 sb. z. s. —, by žalobou uplatnili nároky osobované si z obnovy manželského společenství. K úřednímu vyšetřování skutečného stavu neposkytuje zákon potřebného základu. Proto jest dovolací rekurs bezdůvodný nejenom, pokud brojí proti tomu, že stěžovatelkou oznámená, ale manželem jejím popřená obnova manželského společenství nebyla soudem vzata na vědomí, nýbrž i pokud vytýká, že stěžovatelka nebyla podle § 2 čis. 7 a § 18 nesp. říz. odkázána na pořad práva. K tomu nebylo příčiny, poněvadž ani zjištění, zda došlo k obnově manželského společenství, ani otázka, zda se rozvod stal bezúčinným, nebyly předmětem soudního rozhodování, a důvody připojené k usnesení prvního soudu nejsou podle § 18 nesp. říz. na závadu, by se stěžovatelka nedomáhala, by byl žalobou prohlášen rozvod za odčiněný.

Čís. 10456.

Po samém zákonu není vlastník hypoteky oprávněn požadovati na hypotekárním věřiteli, by provedl výmaz zástavního práva, ana pohledávka zanikla.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1931, Rv I 159/30.)

Žalobci se domáhali, by žalovaný jako hypotekární věřitel provedl výmaz zástavního práva váznoucího na nemovitosti žalobců pro jeho pohledávku, která podle tvrzení žalobců byla již zaplacená. O b a n i ž š i s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Hypotekární dlužník mohl by se po zaplacení pohledávky jen tehdy domáhati výmazu zástavního práva věřitelem, kdyby tu bylo zvláštní ujednání, že věřitel povinnost tu převzal, ať již na své útraty aneb na útraty dlužníka. To žalobci ani netvrdili, naopak žádají, by žalovaný výmaz provedl jen na základě tvrzeného zaplacení pohledávky. Takový

závazek k provedení výmazu žalovaným neplyne ani z tržové smlouvy ze dne 11. března 1925. Ve smlouvě té jest jen uvedeno, že žalobci mají ze svého hraditi útraty kvitování a výmazu kupní dobírky, jak první soud také zjistil, ale není tam řeči o tom, že žalovaný přejímá povinnost výmaz sám provést. Hypotekární dlužník má tedy, ano není jiného ujednání, jen právo žádati po zaplacení dluhu od věřitele výmaznou kvitanci neb jiné výmazní prohlášení na základě §§ 1369 a 1426 obč. zák., nemůže však nutiti věřitele, by sám dal zástavní právo vymazati (srovnej rozhodnutí víd. nejv. soudu z 11. května 1871, čís. 4165, otištěné u § 469 obč. zák. vydání Dr. Roučka z roku 1926). Žalobci nejsou tudíž oprávněni domáhati se provedení výmazu zástavního práva na žalovaném, nýbrž mohou na něm žádati jen kvitanci nebo jiné výmazní prohlášení, a jejich žaloba, směřující jen k provedení výmazu zástavního práva, jest pochybena a nemůže vésti k cíli, an žalovaný nemá povinnosti, by výmaz sám prováděl. Na tom nemůže měniti nic okolnost, že by výmaz šel podle smlouvy na útraty žalobců.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobci napadají rozsudek odvolacího soudu pro nesprávné právní posouzení věci a pro nesprávné hodnocení důkazů. Po právní stránce byla věc odvolacím soudem posouzena správně. Žalobci se domáhají na žalovaném hypotekárním věřiteli jen provedení knihovního výmazu zástavního práva, vloženého na jejich nemovitosti za kupní dobírku. Na vydání výmazné kvitance nebo jiné listiny prokazující zánik zástavního dluhu žaloba vůbec nezní a podle § 405 c. ř. s. nebyl by soud oprávněn přiřknouti žalobcům něco, co nebylo navrženo. Podle § 1369 obč. zák. jest hypotekární věřitel, byl-li uspokojen, jen povinen umožniti zástavci, by si tento mohl dáti závazek z knihy pozemkové vymazati, a žalobní žádosti mohlo by býti vyhověno jen, kdyby bylo prokázáno, že se žalovaný platně zavázal žádaný výmaz sám provést. Tento závazek žalovaného však nebyl vůbec prokázán, ba nebyl žalobci za řízení v prvé stolici ani tvrzen. Již to postačí k zamítnutí žaloby. K vývodům dovolání se podotýká, že nezáleží na tom, mohl-li by snad žalovaný sám výmaz provést, ani žalobci vzali náklady výmazu na sebe, nýbrž že pro tento spor jest rozhodným, že k tomu není povinen ani podle zákona ani podle zvláštní úmluvy.

Čís. 10457.

Proti rozhodnutí soudu druhé stolice v otázce útrat není přípustným dovolací rekurs na nejvyšší soud, bez rozdílu, zda otázka útrat byla v druhé stolici řešena věcně, či jen formálně (na př. odmítnutím útratového rekursu).

(Rozh. ze dne 22. ledna 1931, Rv I 1925/30.)